

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre . . . 12 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 kor. — fill.
Negyed évre . . . 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden **hétfőn** délelőn, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Főszerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Felolós szerkesztő

BRAUN HENRIK.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere, Manojlovics-ház.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.
Nyitvatartás: soronként 40 fillér.

A vezeklés.

Felbéreltek, hogy elraboljam a becsületeket. Kezembe adták a pénzt, rendelkezésemre bocsátották a legdiszesebb fegyvereket, a tollat, a sajtót, s azután megvakították az eszemet, a lelkiismeretemet Mephisto bűvös lámpájával. És e vakságomban piszokba mártatták velem a tollat, megbecsteleltették velem a sajtót, hogy a mérenylet, melyet a ti becsületek ellen elkövetek, annál nagyobb izgalomba hozza a közvéleményt. A piszok, mely a tollból folyt, a bűn, melynek megszülemlésekor a legundorabb erőszakot követtem el a sajtón, s az áldozatnak, a becsületnek velem szemben szükségképpen visszafojtott dühe a közvélemény izalmát a tehetetlenségig fokozta.

És erre is szükség volt. E tehetetlenségben az, aki kibérelt, tetszése szerint, nyíltan járhatott, kelhetett. Őt nem látták, én voltam a hóhér, még csak álarc sem volt rajtam, és mikor a hóhért láthatja a tömeg, nem keresi az autodafék álarc mögé bujt ítélezőit.

De most érzem, hogy a hóhér tisztje nem volt becsületesebb az ítélezőknél.

Megundorodtam magamtól. Ide jövök hozzátok átérzve ennek az undornak erkölcsi nyomorát. Bocsánatotokért esdeklek.

Vajjon erre az undok vallomásra nem lázad e föl a becsület, az erkölcs világ minden paránya nem jön e izgalomba, s nem kényszeríti-e a becsület igazság érzetét arra, hogy igazságot szolgáljon a megsértett becsületnek, mely a bűn piszokjától félve, eddig tehetetlenül állt a bérencz becsületrablóval szemben?

Igen. Az undor, mely még a haragot is kötve tartotta, a bocsánatért való esdeklése foszlani kezd; a harag

önkéntelenül akar érvényesülni és le-sujt. Arczul üti a vezeklést önkéntelenül ellöki magától, rug is egyet rajta, s azután elfordul.

Megbocsátani? Ez az Istenség titka! Az ember, kibén minden meg van, a mi emberi, de tisztja, de nagy, megbocsáthat az elfogultság szenvedélyének hatása alatt ítélő bírónak, de nem bocsáthat meg a hóhérnak, ki tette iszonyu igazságtalanságának tudatában végzi mesterségét; mert érzi, hogy ha hóhérok nem akadnának, igazságtalanul ítélkező bíró nem létezhetnék. Egyet tehet meg: nem üldözi.

Ezt az igazságot nem tagadhatjuk. Ha a szabadkai eset bérencze s akik mögötte álltak, kimagasló alakok volnának, bizonyítanának a történelemmel, a lélektannal. Erre kiesnyek Brehmet hivatnánk legfőlebb segítségül, hogy a szerves világból ellesett titkaival illusztráljuk a támadások történetét, azután ugyancsak ezen eset befejezésének illusztrálásképpen odaállítsák az embert, kit véletlenül Vojnichnak, Mamuzsichnak hívnak, de a kik emberek, s akiknek megsértett tiszta becsülete az általunk említett lélektani igazságnak önkéntelenül engedelmesskedni tartozik.

De minderre amugy sincs szükség A [közvéleményt] ámitani nem lehet. Tudja, hogy ahogyan Vojnich mintegy befejezésül jutalmazta a bérenczel, szükségszerű volt; más befejezést nem várt. Sőt e közvélemény jogosnak tartaná még azt is, hogy az igazságszolgáltatás folytassa a harag munkáját, az elégtétel megszerzését. De ha ez nem is történnék meg, megnyugodnék, éreznék, hogy az izgalomért, neki is meg van az elégtétele: a bűn meghunyászkodása.

Talán egyet vár még a közvélemény: a bérencz urainak vezeklését.

És ez be fog következni. Szabadka hatósága — élén a polgármesterrel — bírásra bizta annak a megvizsgálását, vajjon tiszta-e a becsülete, igaz volt-e a közjó érdekében eddig folytatott eljárása? A miniszter kiküldötte igazat fog nekik adni, s a közgyűlés, a polgárság elismerése a bérencz uraira elkerülhetetlen pentencziát mér.

Különlélek.

— **Kinevezés.** Ófelsége a király dr. Magyar Jánost, a szabadkai kir. törvényszék alügyészét, szegedi törvényszéki bíróvá nevezte ki. Ószintén sajnáljuk dr. Magyar János távozását, mert ügyészségünk egy képzett és tehetséges jogászt veszít távozásával, de társadalmunk is kedvelt és szeretetreméltó embert veszít el. Másrészt azonban örömmel szolgál, hogy elnyerte a megérdemelt előléptetést.

— **Kinevezés.** A pozsonyi kir. ítélőtábla elnöke Joó Andor pénzügyi fogalmazó gyakornokot a kir. tábla területére díjtalan gyakornokká kinevezte.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Józsa Benedek újvidéki kir. törvényszéki aljegyzőt a szabadkai kir. törvényszékhez ugyanolyan minőségben áthelyezte.

— **Halálozás.** A szabadkai 6. honvéd gyalogretrednek gyász van. A zombori 2. zászlóalj parancsnoka zalaberi Horváth Géza őrnagy ma délelőlt a budapesti „Veres Kereszt” kórházban hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 14-én d. u. 3 órakor lesz Budapesten. A szabadkai honvéd tisztárok külön gyászjelentést adott ki.

— **Dr. Lovászy Márton országgy. képviselő Ó-Kanizsán.** Ó-Kanizsa nagyközség közönsége f. hó 10-én látta körében — tetemes többséggel megválasztott függetlenségi országgy. képviselőjét. Lovászy Márton a reggeli vonattal érkezett Ó Kanizsára bájós és szeretetreméltó neje kíséretében és dr. Király Sándor, az itteni függetlenségi párt elnökének háza — hova a vendégpár szállt — számos községbeli és vidéki notabilitást látott aznap

Kunetz Mór bankháza

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye
Szabadkán.

Vidéki megrendelések portómentesen.

A legnagyobb bankház egész megyében,
hol kapni sorsjegyet egészben, félben:
Sőt negyedében, nyolczadában is
A nyeremény ott csöppen, csurran is.

Huzás már november hó 21. és 22-én.

Az I. oszt. sorsjegyek árai:

1 nyolczad sorsjegy 1 kor. 50 fill. 1 fél sorsjegy 6 kor. — fill.
1 negyed sorsjegy 3 kor. — fill. 1 egész sorsjegy 12 kor. — fill.

termeiben. Majd maga Lovászy látogatta meg az itteni függetlenségi korifeusokat és sok választóját, a kik megannyian ünneplve, ragaszkodással fogadták követüket. — Dicsőretes és föltölte méltánylandó lojalitásának adta bizonyosságát Lovászy Márton az által is, hogy a szabadelvű pártnak nem egy agilis vezéremerét fölkereste, a kik — Lovászy kiváló kvalitásai előtt készséggel meghajolva „elveik föntartásával bár” — szép számmal csatlakoztak az ünneplő függetlenségi párthoz. Este a „Nagyvendéglő” dísztermében társas vacsora volt, melyen Ó-Kanizsa választópolgárai és a vidékről összesereglett nagyszámú vendégek — párt és felekezeti különbség nélkül — számszerint: kétszázon felül, vettek részt. — *More patrio* — a pohárköszöntők áradata ezuttal is vegyesen folyt a szemendezett zamatos bácskai borok özőnével. — Lovászy háromban is emelkedett szólásra és minden mondata nyomán hamisítatlan, őszinte tetszészaj fakadt. A briliáns tősztok sorából méltán emelkedik ki Herczeg Edé, a „táutorithataltan szabadelvű, a ki — elvtársai megbízásából — „elveinek hűségese föntartása mellett” róttá le nagyrabecsnülése adóját a kerület nagytudású publicista-képviselője iránt — lelkes pohárköszöntő keretében. Lovászy meghatoltan köszönte meg az ó-kanizsai szabadelvűpárt piratlan lojalitásának e frap páns megnyilatkozását. Hasonló értelemben beszélt dr. Roxer Gyula ókanizsai orvos. — Figyelemreméltó tősztokok mondtak még: Márton Mátvás plébános, dr. Király Sándor ügyvéd, Nagy Lajos jómódu iparos, Popovits György közs. bíró, Gregorovits Velimir gk. lelkész, melyekben a közserzetekben álló képviselőt és ennek leereszkedőn nyájás feleségét ünnepelelték. Kvanduk esantavéri káplán vagy négy ízben ürítette poharát a jelenvolt hölgyközönség jóvoltára; szavai a tetszészajban veszték el. Dr. Lovászy Andor zentai ügyvéd szép gondolatokban gazdag beszéd kíséretében éllette a kerület választóit. — Bankett után táncmultságot rögtönöztek, melynek körülrajongott, bájos központja dr. Lovászy Mártonné Ónagysága, föltömulhatatlan nyájasságával mindvégig derűt és jókedvet árasztott a jelenvoltakra. — Utánozhatatlan graciozitással lelkesen és lelkesítve tánczolt a gyönyörű szép urasszony „az ő népével” a reggeli órákig és a szüntelen fölhangzó örömszaj hangjaiba nem egyszer vegyült bele a jelenvoltak forró, szívből fakadó óhaja: A viszontlátásra!

— **Kossuth Ferenc születésnapja.** Az országos függetlenségi 48-as párt fényesen ünneplé meg vezérének 60-ik születésnapját. Az ország minden részéből küldöttség megy fel hozzá többek között Szabadkáról is. A szabadkai küldöttség szombatn reggel külön vonaton megy fel Budapestre, ahol *Mukies Simon* országgyűlési képviselő vezetése alatt tisztelgni fognak Kossuth Ferencnél. A küldöttség tagjai Budapesten Mukies Simon vendégei lesznek.

— **Meghívó.** A helybeli izr. nőegylet f. évi november hó 19-én bold. Erzsébet királynékné nevenapján d. u. 3 órakor a Szent-Egyet termében szegény gyermekeket téli öltönyökkel fog ellátni, mely alkalommal azokat meg is vendégeli. Az elnökség vendégeket az ünnepevényen szívesen lát és felkérletnek a t. érdeklődők, hogy a gyermekek megvendégeléséhez szükséges adományait a fenti napon d. u. 2 órakor az ünnepevény helyszínére elküldeni sziveskedjenek.

— Hirt Lipót ur a Hirth Lipót és Társa nyomdaczég tagja azon a városban elterjedt hírekkel szemben, mintha ő a városból megszökött volna, felkeresett ma hennünket és annak kijelentésére kért fel, hogy e hír legből kapott és minden alapot nélkülöz.

— **Magyar nóták Bánffy stílusban.** A szin-társulat szép hangu tenoristája Márton Bogár Imrét adta vasárnap a *Sárga csikóban*. Egyetlen nótájának elnéklésével határozott bizony-ságot adott arról, hogy lelkes híve Bánffynak ugyannyira, hogy a népdalokat is volt minisereinkünk stílusába formálva éneklé.

„Bogár Imre hova olyan szaporán” nótá-ban így énekel:

„De elcsábitattott a szegény...

Elsábitotta egy gaz legény.”

Meg érdotelvén egyik munkatársunk által, kijelentett általa, hogy sokkal zamatosabb-nak találath neki ez a stílus és minden nótá-ig fog ezután énekelteni, előleges mintába itt közöltek néhány:

Cserebogár sárga cserebogár:

Nem kérdeztek általam mikor lesz nyár...

Menetik a gőzös által Kanizsára...

Befuvatott hóval az ut...

Szeretettel egyetlen egy virágom...

Lekaszátott már a rét...

Zsindelyzetik a kaszárnya teteje,
E vitetik a legények eleje...

A hegedű megreperáltatik

Rózi által is megszólaltatik.

— **A szegedi kereskedelmi és iparkamara**

1901. évi november hó 15-én (pénteken) d. u. 1 $\frac{1}{2}$ órakor a kamarai székház termében ülést tart a következő tárgysorozattal; 1. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 2. Elnöki jelentések. 3. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. 4. Interpellációk és indítványok. 5. A kereskedelemügyi miniszter ur 66352. szám alatt véleményezésre megküldi Ó-Palánka község folyamodását, hogy részére országos vásár és helyi piac engedélyeztessék. 6. A kereskedelemügyi miniszter ur 70619. számú leirata a szabadkai és bajai szabó- és cipészipari tanfolyamok költségeinek engedélyezéséről. 7. A honvédelmi miniszter ur 74965. számú leirata a honvédségi lábbeli szállítások fölőstásáról. 8. Az elnökség jelen-tése a közös hadsereg börtönmű szükségleteire beérkezett pályázatokról. 9. Az elnökség elő-terjesztést tesz, hogy a kamara írjon föl a fakeskedelem tervezett budapesti centrali-zációjának állami támogatása ellen. 10. Az elnökség fölterjesztést javasol annak kieszköz-léséért, hogy külföldi közgazdasági tudósítónk a kamarákkal közvetlenül érintkezhessenek. 11. A nagyváradi kamara pártolás végett meg-küldi fölterjesztését melyben kéri, hogy az italmérisi engedélyek a borhamisítási ügyek-ben eltelt kereskedőitől csak rosszhiszeműség esetén vonassanak el. 12. Bács-Bodrogh megye alispánja véleményezésre megküldi Gombos és Kiszács községekné a helivásár-látogatási szabályrendelet módosítását kérő határozatait. 13. Bács-Bodrogh megye alispánja véleményezésre megküldi a jankováci ipar-festület békéltető bizottságának alapsabályait. 14. Bács-Bodrogh megye alispánja vélemé-nyezésre megküldi Bezdán, Ó-Becse, Német-és Új-Palánka kérvényeit a házalás tiltásá-ról. 15. A szegedi ipartestület megküldi a szegedi könyvkötő iparosok beadványát

annak kieszközléséért, hogy a közintézmények árlejtés útján szerezzék be szükségleteiket. 16. Ujvidék város rendőrkapitánysága véleménye-zés végett megküldi Koda D. kereskedő vég-eladási kérvényét. 17. Szeged város rendőr-kapitánysága véleményezésre megküldi Blau Ignác szegedi ruhakereskedő folyamodását, melyben végeladás engedélyezését kéri. 18. A zentai iparos tanoncziskola igazgatóságának kérvénye a segédek továbbképző tanfolyamá-nak segélyezéséért. 19. Előterjesztés a kamarai székház építésének leszámolása ügyében.

— **Halálozás.** Dankó Gábor, József főher-czeg udvari zenésze, bajai híres cigány pri-mást sulyos csapás érte. Neje szül. Vajda Berta f. hó 9-én elhunyt. Férjén kívül 9 gyermek siraftja. Megható volt a közkedvelt-ségű cigányprimás nejének temetése, amely vasárnap délután ment végbe Baján. Az i m p o z á n s temetésen nagy volt a részvét melyhez hasonló alig volt Baján. Ott volt a város előkelősége, hatóságok és belát-hatlan volt azok sora akik az utolsó utra kísérték. Temetésére lement Budapestről Dankó Gábor teljes bandája és a temetőig gyászindulóval bucsuzott el a primás felesé-gétől.

— **Megvizsgált szatócsüzletek.** Vojnich Béla alkaptány ma délelőtti megvizsgálta a szatócsüzleteket, hogy nem tartanak-e köz-egészségre ártalmas anyagokat. Egyik üzlet-ben egy üveg gyomorlikórt és cukorkát el-kobozott. Egyebekben mindenütt mindent rendben talált.

— **Rendőrség egy halálesetnél.** Mezei Fe-rencz helybeli II. körű lakósnak meghalt a kis fia ragályos betegségben. Orvosi rendelke-zésre egy rendőr és egy mentő állandóan ott tartózkodik, ne hogy valaki a halottal érint-kezhessék.

— **Egymásután kétszer** (és pedig augusz-tus 2-án 90,000 kor és aug. 25-én 100-000 koronát) nyertek főnyereményt azok a kik a Budapesti Takarékpénztár és orsz. z.-k. rész-vénytársaságnál a Ferencziek-terén, a Király-bazárban vásároltak osztálysorsjegyet. A ke-restlet a sorsjegyek iránt ezen ítézetnél ismét rendkívül élénk, miután az új huzás már no-venber 21-én kezdődik. A sorsjegyeket és a nyereményjegyzéket bérmentve és költségfel-számítás nélkül küldik, valamint a legkisebb megrendelést is pontosan intézik el, miért is ezen intézetet legjobban ajánlhatjuk. Egész sorsjegy ára 6 frt, fél sorsjegy 3 frt, negyed sorsjegy 1 frt 50 kr. nyolcad sorsjegy — 75 kr.

— **Rablás a horgosi országuton.** A hor-gosi országuton nap-nap után történnek lo-pások és rablások, úgy hogy az az országot valóságos réme a vásárosoknak. Ilyen rablás-ról értesült a szegedi rendőrség. Gyovai Lászlóné Zeke Katalin bácsalmási 40 éves asszony kocsijáról ismeretlen tettesek lehu-zták az egyik 1200 korona értékű árut tartal-mazó ládát.

— **Lopás.** Csönoplán egy gazdának két fekete csikóját ellopták. Az oltani csendőrség megkereste a szabadkai rendőrséget, hogy nyomozza ki, valjón a tettes nem hozta-e Szabadkára a csikókat, mert az a gyanu me-rült fel, hogy a lopást szabadkai tettes kö-velte el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Hol vegyünk cserépkályhát?** Ott, ahol a legjobbat, legszépbat és mégis a legolcsób-bat lehet kapni! Nincs az a külföldi cég a meynél szebb és jobb cserépkályhákat lehet